

A lap szellemi részére vonatkoz minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.

Fél évre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

Nyilttár pótlásra 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főnyeltesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Készen állunk.

A szövetséges központi hatalmak harc-téri helyzete jelenleg oly kedvező, aminő eddig még a háború kitörése óta nem volt.

Minden áttörési kísérlettel dacolva, rendületlenül állanak a német csapatok Franciaországban és Belgiumban. Szakadatlanul üldözzük ki a muszkákat Galiciából, az általuk bitorolt területekről, úgy hogy Galicia teljes felszabadulása már csak rövid idő kérdése. Hindenburg tervszerűen hajlja végre Kurlandban fitokzatos hadi műveleteit. Az olasz hadi szintéren az osztrákok és magyarok védelmi vonala ma is épp szilárd, mint volt az olasz háború első napján. A Dardanelláknál az egyesült ellenségek a legcsekélyebb eredményt sem képesek elérni. Oly nagy mindenütt a magyar-osztrák és német hadseregek katonai fölénye, hogy emberi számítás és az összes szakértők véleménye szerint — beleértve a becületes semleges, sőt ellenséges államokbeliét is — a végleges győzelmet fölünk többé már elragadni, elvitetni nem lehet.

Világosan kitűnik helyzetünk előnyös-sége különösen a Balkán-államok magatartásából. Romániában, Bulgáriában és Görögországban hetek óta észlelhető hangulatváltozás, mely éppen nem Olaszország beavatkozására vezethető vissza. A szövetségeseknek galiciai sikeres offenzívája következtében a beavatkozásra való hajlam a Balkánon úgy elolvadt, mint a napnak kitelt vaj. Még a mindenkor harcias Venizelos — választási győzelme dacára — sem mutat kedvet ahhoz, hogy a görög miniszteri palotába visszaköltözzék. Huzódását, melynek okát könnyen lehet sejtetni, azzal a kijelentéssel palástolja, hogy a beavatkozás kellő pillanattal elmulasztotta. Bulgária kétséget kizárólag hangoztatja szándékát, hogy semleges-séget megőrizze, azzal a jegyzékkel, mellyel az antant csabító ajánlatát elutasította és Bukarestben ma már csak nevetnek azokon a kecségtelő ajánlatokon, melyekkel Oroszország közelebb elküldendő jegyzékében Romániát a háborús bonyadalmakban való közvetlen cselekvésre akarja bírni. A Balkánon egyelőre semmiféle segítséget nem várhatnak ellenségeink, még a végleg kimerült Szerbiától sem.

E tény felismerésének s Németország és Ausztria-Magyarország háborús sikereinek nyomozó hatása alatt az ellenséges országokban hangulatok és tünetek jelentkeznek, melyek tisztán mutatják a négyes szövetség kedvezőtlen helyzetét. Oroszországban bűnbakok gyanánt menesztek azokat a minisztereket, akik legtevékenyebben vettek részt a háború szításában. Maklakov rendőrminisztert, aki nem tudta idejében elfojtani a belső zavargásokat, a száműzésben követi Suchomlinov hadügyminiszter, akinek az volt a legforróbb vágya, hogy a németiséget

végkép kiirts. Több jel mutat arra, hogy Sasanov külügyminiszter, de még maga Nikolajevics Miklós nagyharczerző főhadvezér helyzete is megrendült és nagyjelentőségű döntések készülnek. Borzasztó katonai kudarcok, belső nyugtalanságok, újabb pénzügyi nehézségek teszik teljessé az orosz lehagoltság képét és noha a végső összehomlás még nem áll közöbön, a béke iránti vágy mind hangosabban kerekedik felül.

Franciaország helyzete sem sokkal jobb. Az általános pesszimizmust ott semmiféle hivatalos szépítgetés sem képes enyhíteni.

Angliában az erőtlettel unjonozási kísérletek és a messze kiható kényszerintézkedések sem vezetnek a municiógyártás epedve várt szaporításához. — Nem tudják az angolok elérni, hogy havonként a szükséges 100 000 kiképzett és megfelelően felfegyverzett unjoncot a fronton levő angol haderő pótlására küldhethetnek.

Mindhárom országban tehát kell, hogy feltöduljon a kétségbejött kérdés: mi célja a háború további folytatásának?

Tekintve ezt a helyzetet, úgy látszik, mintha elérkezett volna annak az időpontja, hogy a győzők diktálhassák a béke feltételeit. Mindenekelőtt már a Balkán hangulatváltozása is arra enged következtetni, hogy világszerte mélyreható politikai elhatározások érelődnek meg.

Bármiként is alakuljanak azonban a viszonyok: a szövetséges központi hatalmaknak minden eshetőségre készen kell állniok és — mint eddig is mindenkoron — tény leg készen is állanak.

Husredukció.

A kormány hivatalos lapjában rendeletet bocsátott ki a huslogyazás korlátozásáról. Két hushagyó napot: a keddt és a péntéket jelölte meg, amelyen a publikumnak tartózkodnia kell a hus élvezetétől. Ezen a két napon zárva maradnak a husszékék és a vendéglői étlapokról is eltűnik a huss-ételek pazar választéka. Hasonló intézkedést Ausztriában már régebben hoztak, a bécsi publikum már meg is szokta a hivatalos böjtnapokat. A kormány rendelete így szól:

Marhahus, borjuhust és sertéshúst a hét két napján és pedig kedden és pénteken — akár nagyban, akár kicsinyben (adagokban) — árusítani, vagy egyébként forgalomba hozni tilos. Ugyanezekben a napokon tilos fogadóokban, vendéglőkben, egyleti jellegű és más étkező helyeken az említett huss-művekből előállított ételeket kiszolgáltatni.

Ez a tilalom nem vonatkozik a husiparban előállított olyan állóképes husskészítményekre, amelyeknek előállítása hosszabb időt igényel és fogyasztása hosszabb időn át történik; nem vonatkozik továbbá a szarvasmarha, borju és sertés levágásából

nyert és emberi táplálkozásra alkalmas melléktermékekre.

A rendelet gondoskodik arról is, hogy az intézkedést sem a kereskedő, sem a fogyasztó ki ne játszassa. Ezért a 2-ik szakaszban kimondja, hogy a fogyasztási tilalom alá eső húst, vagy ételt az előírt helyiségben fogyasztásra alkalmas módon előkészítve tartani szintén tilos. A tilalom nem vonatkozik a kórházakra, gyógyintézetekre, valamint gyermeknevelő intézetekre. Ezekre nézve a belügyminiszter közegészségügyi szükség alapján fölmentést adhat. A hadsereg részére megrendelt hús átvétele sem esik a tilto rendelkezés alá.

Aki a rendeletet megszegi, kihágást követ el. Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágásait két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. Az eljárás a vidéken a közigazgatási hatóság, a fővárosban az államrendőrség hatáskörébe tartozik. A rendelet életbe lépett.

A második hadikölcsön.

Az olasz hitszegés után, amikor ellenségeink már elviselhetetlenül súlyosnak ítélték helyzetünket, gróf Tisza István miniszterelnök hívta fel az ország polgárait, hogy anyagi helyzetükhöz mérten jegyezzenek a második hadikölcsönre. Az ország, amely a háború kezdete óta fölemelő lelkesedéssel áldoz vért és pénzt, meghallgatta a kormány szavát. Hogyne nyiltak volna meg a pénzarisztokraták kasszái, a földesurak és papok, a kiszagadók és iparosok erszényei, amikor viléz katonáink az összes harctereken verik az ellenséget? Hogyne adott volna mindenki, amikor a Hazáért kellett áldozni?!

A második hadikölcsön ragyogó eredménye már a jegyzések során kétségtelen volt, most pedig, amikor hivatalos jelentések szerint is nyilvánvaló, hogy a jegyzések 1120 millió koronára rúgnak, megállapítható, hogy a második hadikölcsön eredménye túlhaladja az elsőt.

Többet talán felesleges is mondanunk. Bizonyoságot tett Magyarország arról, hogy nemcsak az emberanyagot, az erőt ontja kimeríthetlen áldozatkészséggel, de gazdasági forrásainak a szilipeit is megnyitja s azt a sok nagyszerű értéket, ami itt lelt van halmozva, szívesen bocsátja a hadvezetőség rendelkezésére s mindent odaad a győzelemért.

Az ellenség, amely erőink lesorvadására kiéheztetésünkre s anyagi romlásunkra számított, megdöbbenve láthatja, hogy kombi, nációna az egész vonalon kudarcot vallott. Katonánk van bőven, a magyar rónán már ott sárgul az áldásos, gyönyörű gabona, s hogy gazdaságilag milyen erősek vagyunk, arról ékesen tanuskodik a második magyar hadikölcsön eredménye.

garia Csecsemőotthon részére fehéreműt adakoztak és a varrást végezték, az egyesület, valamint az ott ápolott 26 kis honpolgár nevében is ismételt hálás köszönetét nyilvánítja Wollák Rezsőné.

— **Hangok az orosz fogságból.** Julius 7-én levelet hozott a posta Ázsiából. Vreszk Jenő Julián-tanító, Vreszk Vince drávavásárhelyi tanító fia, adott életjelt magáról. A levél szerint Cárduzmban, Ázsia déli részében van orosz fogságban és sok üdvözlöt küld A levelet április 25 én adta fel Vreszk Jenő, 20. gyalogezredbeli hadapród.

— **Katonák Lipikfürdőn.** Lipikfürdőn mozgalmak az élet. A fürdő tulajdonosa Demjén Cornél 350 ágyas kórházat rendezett be a fürdő egyik legszebb épületében. Az ország minden létékéről vannak itt beteg katonák, akik rheumában, ischiában, csonttörésben, gyomorban s b. szenvednek. A napokban is 150 katonát gyógyultat hagyta el a kórházat. A katonák részére egészen különálló parkrésztlet van fenntartva, ahol egész nap sétálhatnak. A beteg katonákat Dr. Szemerey B. kir. tanácsos fürdőorvos gyógykezeli. A katonákon kívül nagyon sok és elegáns civil fürdővendég is van Lipiken.

— **Adomány a megvakult katonáknak.** Marinovits Ferenc drávavásárhelyi községi jegyző gyűjtő ivén a következő adományok folytak be a háboruban megvakult katonák országos segélyalapja javára: Filipics Lajos, Meider Mór 10—10; Keleti Samu 5; Marinovits Ferenc, Legin Károly 4—4; Hrescs György, Kovacsics János, Blazinarics Ferenc, Krikovics Jakab 2—2; Vreszk Vincze, Korunek Ferenc, Frász Tamás, Kovacsics Mihály Drávavásárhely, Márczius Pál Pusztafa, Jahnovics Ilona, Poszavec János, Pivár János, Logozsár Bálint Drávavásárhely, Florianics Antal, öz. Leszár Pálné Pusztafa, Boj Rokus, Jugh János Drávavásárhely, Trojnén József Pusztafa, Poszavec Tamás, Bencz Rokus, Vuksics Györgyné, Prelozsnjak Antal, Kreszinger József, öz. Márczius Györgyné, Pintarics Mihály, Kovács Flórián, Horváth Balázs, Hrescs István, Ivacsics György, Leszár Ferenc, Márcsecz Pál, Novák István, Kovacsics József, Gyukesz Imre, Szernecz Mihály, Bukovecz János, Márczius István, Szontor Mihály, Stefuly György, Knezics István, Prelozsnjak Ferenc, Kukolics József, Spirancek János Drávavásárhely, Petrán Pál Pusztafa, Magdalenics József Drávavásárhely, Gasparez Jakab Dushely 1—1 K; Kersznik András, Bratkó Istvánné 80—80; Magdalenics György 72; Klekár Lukács, Báczinger Ferenc, Hrescs György, Pintarics Lőrinc, Vuksics Mihály 50—50; Kacsun Ferenc, Vértes Ferenc, Kovacsics Jakab, Márcsecz András, Kreszinger György, Stefuly Ferencné 40—40; Tomasics István 30; Márcsecz István 28; Czimerman Ferenc, Márczius Ferenc 20—20; Koczián György 10 fillért. Összesen 91 K 30 fill.

— **Levél a közönség köréből.** Valamit a harcoló fiainkért! Vidékünk el h 6 án meglehetősen csapás érte. A jégeső nem egy ember szívéből könyveket facsart. Könyvetket, mert ha valamikor, úgy most e világháború idejében, minden morzsa-ra szükségünk van. Látna a pusztító jégesőt nem egy szívből támadt a gondolat: »Uram, eléggé érezzük már a háborút, miért ez újabb csapás?!« És tényleg vidékünkön úgy, mint az egész országban a nép javarésze minden áldozatra kész, hogy harcoló hőseinkért legalább va-

lamit nélkülözözn, szenvedjen. Sajnos azonban még mindig akadnak olyanok is városunkban, akik hőseinkért nemcsak hogy áldozatra nem képesek, de vasár- és ünnepnapokon délelőtt, míg az istentisztelet tart, kocsmában mulatnak. Azt hiszem, hogy ez a magyar szívvel nem fér össze! Mert, ahelyett, hogy itthon imádkoznának s ezzel fegyvereink győzelmét s az annyira óhajtott békét elősegítenék másokat is elvonnak alól, hogy a harcban lévőkhöz imádkozzanak. Sok városban szenvedő katonáinkra való tekintetből egyhangúlag elhatározták, hogy a háború ideje alatt a kocsmai zene szüneteljen. Mi, ha ezt nem tesszük is meg, de legalább annyit megtehetünk, hogy városunkban vasár- és ünnepnapokon délelőtt a kocsmai zene szüneteljen. Ennek a tilalomnak nagy haszna lenne. Mert a falusi nép akkor a templomba imádkozni menne és nem a kocsmába táncolni. Különben is ily szomorú időben táncolni kissé fura dolog. — Ismerve a Muraköz hazafias népét, bizom, hogy e csekélyt megteszi a harcban lévő fiaink kedvéért! Imával szívünkben és fegyverrel kezünkben vívhatjuk ki a győzelmét, de nem kocsmai zenével és táncal! Ifj. Sz. A.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó moziban a mai előadások érdekes programja a következő: Messter hadi híradó (harcér: felv.); Baby és barátja (dráma 1 felv.); Rendkívüli kiadás (humoros); Elvezelt paradicsom (szenzációs dráma 3 felv.); A színész (vígját. 1 felv.).

— **A háború.** Galiciában diadalittasan nyomul előre vitéz hadseregünk. Most Krasznik körül folytak az elkeseredett harcok, melyekkel katonáinknak Lublin felé való előretörését akarják megakasztani az oroszok. Május 15000 re tehető az ebben a csatában foglyul ejtett oroszok számának, a megfelelő hadizsákmánnyal. — Oroszlengyelországban Hindenburg műveit nem beszélhetnek magukról. — Franciaországban mákacs küzdelmek folynak. A németek argonei erdei győzelmétől rettenet Páris. — A törökök Kaukázusban s a Dardanelláknál fényesen győznek. A lapok szerint itt közel 100 ezer főre rüg az antant vesztesége, anélkül hogy csak egy fikarcnyi előnyt értek volna el a szövetség katonái. — Olaszország is erősen harcol, de offenzívájuk erősen megtörik Külföldi híradás mint az olaszok az eddigi hathetes harcokban borzasztó emberanyagot veszítettek. Veszteségük megközelíti a százezer embert. Egész erjüket az Isonzó vonalra terelik, ahol rettenetes harcok folynak, de az olaszokra nézve minden siker nélkül. Összes támadásaik összeomlanak harcedzett katonáink ágyú- és puskatűzében. — Szorult helyzetében a négyesszövetség iszonyú erővel dolgozik diplomáciai téren, hogy a semleges balkánországotak hatálojukba kerítsék. De ezek az országok erős ellenállást fejtenek ki, továbbra is semleges akarnak maradni.

— **Kérelem.** Csáktornyan egy kanári kalitkájából kirepült. A megtaláló, illő jutalom ellenében, szíveskedjék a városi előjáráságnak átadni.

— **Az elesettek hozzátartozóihoz.** A cs. és kir. hadügyminiszterium és a hadsereg főparancsnoksága azon tervvel foglalkozik, hogy a háború dicső áldozatainak emlékeit albumban örökíti meg. Az album első kötete immár meg is jelent és 500 elesett nevét és fényképét foglalja magában. A cs.

és kir. hadilevélár parancsnoksága a Zala utján azon főhívatást intézi a közönséghez, hogy a becsület mezején elesetteknek fényképét (beleszámlítva azokat is, akik a harc téren szerzett sebükbe, vagy betegségükbe nem a harc téren haltak el) küldje be a cs. és kir. hadilevélár címére (Bécs, VII. Stifgasse 2.) A képeket sokszorosítás után a hadilevélár parancsnoksága sértetlenül visszaküldi.

— **Meteor időjelzése.** Meteor időjelző levele szerint július hónapban nyugodtabb időjárást várhatunk. 8 ika szeles, 10—11-ike pedig igen meleg időt hoz. Ezt ugyan mérsékli 12 én újra Szaturnusz együttállása, de az követőleg a bolygók részéről nyugodtabb időjárást várhatunk, egészen 24-ike hatásköréig, mely csapadékokat van hivatva hozni, melyet azonban mérsékeli a 26 ike és 30-iki, mely utóbbi inkább szeles, vagy rövid zivataros jellegű.

— **Meghosszabbították az aratási szabadságot.** A honvédelmi miniszterium értesítette a 17. honvédegyezred parancsnokságát, hogy a katonák aratási szabadságát július 16-ig meghosszabbítja. A meghosszabbításra a folytonos esős időjárás miatt van szükség.

— **A moratorium megszüntetése.** A hatodik moratoriumrendelet jelenti, hogy július 31-én a moratorium megszűnik és azonnal az ez idő után esedékes tartozásokra, tekintet nélkül arra, hogy a tartozás mikor jött létre, további halasztásnak csak annyiban lesz helye, amennyiben a kormánynek a moratorium megszűnése tárgyában kiadásra kerülő rendelete a tartozások bizonyos nemére nézve nem fog kivételt tenni. Azokra a moratorium alá vont követelésekre nézve, amelyek 1915. július hó 31-ike előtt jártak vagy járnak le, a kormánynek szóban levő rendelete abban az irányban fog intézkedni, hogy minő fizetési módozat mellett törlesztendő 1915. július 31 után a moratoriumos tartozásoknak, az eddig kiadott moratorium rendeletekben még fel nem oldott részei, amelyek 1915. július 31-ig még moratorium alatt maradtak, további részletfizetési kedvezményt fog engedélyezni egy újabb kormányrendelet. Ez fogja megszüntetni a moratoriumos jogrend egész likvidálását és ennélfogva közgazdasági életünkre nézve ez a rendelet igen nagy horderejű lesz.

— **Közérő kirendelése.** Zalavármegye alispánja táviratilag közölte Nagykanizsa város tanácsával, hogy a befűgyminiszter elrendelte, hogy Zalavármegye egész területén közérő rendelkezzenek ki a közigazgatási hatóságok, az aratási munkálatokhoz. Ezen rendelet alapján minden arra alkalmas személy és iga igénybe vehető. Amint értesülünk, Nagykanizsán ilyen szolgáltatás igénybevétele nincs szükség.

Szerkesztői üzenet.

Za hrvatsku podmorsku ladu. Köszönjük a figyelemzetést. De nem foglalkozunk az ügyvel. A mostani háborús viszonyok között né zavarjuk a szükséges összhangot, legalább a Haza védelmében, egymás között. De ad noticiam vesszük a levelet. Alkalmilag felhasználjuk.

garia Csecsemőotthon részére fehérműt adakoztak és a varrást végezték, az egyesület, valamint az ott ápolat 26 kis honpolgár nevében is ismételt hálás köszönetét nyilvánítja Wollák Rezsőné.

— **Hangok az orosz fogságból.** Julius 7-én levelet hozott a posta Azzsiából. Vreszk Jenő Julián-tanító, Vreszk Vince drávavásárhelyi tanító fia, adott életjelt magáról. A levél szerint Čardžniban, Azzsia déli részében van orosz fogságban és sok üdvözlélet küld a levelet április 25-én adta fel Vreszk Jenő, 20. gyalogezredbeli hadapród.

— **Katonák Lipikfürdőn.** Lipikfürdőn mozgalmas az élet. A fürdő tulajdonosa Demjén Cornél 350 ágyas kórházat rendezt be a fürdő egyik legszebb épületében. Az ország minden tájkéről vannak itt beteg katonák, akik rheumában, ischiásban, csonttörésben, gyomorban stb. szenvednek. A napokban is 150 katonára gyógyultan hagyta el a kórházat. A katonák részére egészen különálló parkrésztlet van fenntartva, ahol egészen nap sétálhatnak. A beteg katonákat Dr. Szemerey B. kir. tanácsos fürdőorvos gyógykezelet. A katonákon kívül nagyon sok és elegendőan civil fürdővendég is van Lipikben.

— **Adomány a megvakult katonáknak.** Marinovits Ferenc drávavásárhelyi községi jegyző gyűjtő ivén a következő adományok folytak be a háboruban megvakult katonák országos segélyalapja javára: Filipich Lajos, Meider Mór 10—10; Keleti Samu 5; Marinovits Ferenc, Legin Károly 4—4; Hrescs György, Kovacsics János, Blazinarics Ferenc, Krikovics Jakab 2—2; Vreszk Vincze, Korunek Ferenc, Frász Tamás, Kovacsics Mihály Drávavásárhely, Márczius Pál Pusztafa, Jahnovics Ilona, Poszavec János, Pivár János, Logozsár Bálint Drávavásárhely, Florjanics Antal, öz. Leszár Pálné Pusztafa, Boj Rokus, Jugh János Drávavásárhely, Trojinén József Pusztafa, Poszavec Tamás, Bencz Rokus, Vuksics Györgyné, Prelozsnnyák Antal, Kreszinger József, öz. Márczius Györgyné, Pintarics Mihály, Kovács Florián, Horváth Balázs, Hrescs István, Ivacsics György, Leszár Ferenc, Márcséc Pál, Novák István, Kovacsics József, Gyukesz Imre, Szerneck Mihály, Bukovecz János, Márczius István, Szontor Mihály, Stefuly György, Knezcics István, Prelozsnnyák Ferenc, Kukolics József, Spiranecz János Drávavásárhely, Petrán Pál Pusztafa, Magdalenics József Drávavásárhely, Gasparez Jakab Dushely 1—1 K; Kersznik András, Bratkó Istvánné 80—80; Magdalenics György 72; Klekár Lukács, Bácsinger Ferencz, Hrescs Ferencz, Pintarics Lőrinc, Vuksics Mihály 50—50; Kacsun Ferenc, Vértes Ferenc, Kovacsics Jakab, Márcséc András, Kreszinger György, Stefuly Ferencné 40—40; Tomasics István 30; Márcséc István 28; Czimerman Ferenc, Márczius Ferenc 20—20; Koczián György 10 fillért. Összesen 91 K 30 fill.

— **Levél a közönség köréből.** Valamit a harcoló fiainkért! Vidékünk el h6 6án meglehetősen csapás érte. A jégesű nem egy ember szívéből könyeket facsart. Könyeket, mert, ha valamikor, úgy most e világháború idejében, minden morzsára szükségünk van. Látva a pusztító jégesűt nem egy szívben támadt a gondolat: „Uram, eléggé érezzük már a háborút, miért ez újabb csapás?! É s tényleg vidékünkön úgy, mint az egész országban a nép javarésze minden áldozatra kész, hogy harcoló hőseinkért legalább va-

lamit nélkülözön, szenvedjen. Sajnos azonban még mindig akadnak olyanok is városunkban, akik hőseinkért nemcsak hogy áldozatra nem képesek, de vasár- és ünnepnapokon délelőt, míg az istentisztelet tart, kocsmában mulatnak. Azt hiszem, hogy ez a magyar szívvel nem fér össze! Mert, ahelyett, hogy itthon imádkoznának s ezzel fegyvereink győzelmét s az annyira óhajtott békét elősegítenék másokat is elvonnak attól, hogy a harcban lővőkért imádkozzanak. Sok városban szenvedő katonáinkra való tekintetből egyhangulag elhatározták, hogy a háború ideje alatt a kocsmái zene szüneteljen. Mi, ha ezt nem tesszük is meg, de legalább annyit megehetünk, hogy városunkban vasár- és ünnepnapokon délelőt a kocsmái zene szüneteljen. Ennek a tilalomnak nagy haszna lenne. Mert a falusi nép akkor a templomba imádkozni menne és nem a kocsmába táncolni. Különben is ily szomorú időben táncolni kissé fura dolog. — Ismerve a Muraköz hazafias népet, bizom, hogy e csekélykét megteszik a harcban lévő fiaink kedvéért! Imával szívünkben és fegyverrel kezünkben vívhatjuk ki a győzelmét, de nem kocsmái zenével és táncsal! ifj. Sz. A.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó moziban a mai előadások érdekes programja a következő: Messter hadi híradó (haictéri felv.); Baby és barátja (dráma 1 felv.); Rendkívüli kiadás (humoros); Elvesztett paradicsom (szenczácsos dráma 3 felv.); A színész (vígját. 1 felv.).

— **A háború.** Galiciában diadalittasan nyomul előre vitéz hadseregünk. Most Krasznik körül folyak az elkezeredett harcok, melyekkel katonáinknak Lublin felé való előretörését akarják megakasztani az oroszok. Már is 15000 re tehető az ebben a csapatban foglyul ejtett oroszok számának, a megfelelő hadizsákmánnyal. — Oroszengyelországban Hindenburg műveleti nem beszéltek magukról. — Franciaországban makkacs győzelmek folynak. A németek argonei erdei győzelmektől retteg Páris. — A törökök Kaukázusban s a Dardanelláknál fényesen győznek. A lapok szerint itt közel 100 ezer főre rög az antant vesztesége, anélkül hogy csak egy fikarcnyi előnyt értek volna el a szövetség katonái. — Olaszország is erősen harcol, de offenzívájuk erősen megfőrik Külföldi híradás mint az olaszok az eddigi hathetes harcokban borzasztó emberanyagot veszítettek. Veszteségük megközelíti a százezer embert. Egyes erjéket az Isonzó vonalra terelik, ahol rettenetes harcok folynak, de az olaszokra nézve minden siker nélkül. Összes támadásuk összeomlanak harcedzett katonáink ágyú- és puskatüzében. — Szorult helyzetében a négyesszövetség iszonyú erővel dolgozik diplomáciai téren. hogy a semleges balkánországotak hálójukba kerültsék. De ezek az országok erős ellenállást fejtenek ki, továbbra is semlegesek annak maradni.

— **Kérelem.** Csáktornyan egy kanári kalitkájából kirepült. A megtaláló, illő jutalom ellenében, szíveskedjék a városi előjáróságnak átadni.

— **Az elesettek hozzátartozóihoz.** A cs. és kir. hadügyminiszterium és a hadsereg főparancsnoksága azon tervvel foglalkozik, hogy a háború dicső áldozatainak emlékeit albumban örökíti meg. Az album első köteté immár meg is jelent és 500 elesett nevét és fényképét foglalja magában. A cs.

és kir. hadilevéltár parancsnoksága a Zala utján azon főhívatást intézi a közönséghez, hogy a becsület mezején elesetteknek fényképét (beleszámlítva azokat is, akik a harc téren szerzett sebükbe, vagy betegségükbe nem a harc téren halltak el) küldje be a cs. és kir. hadilevéltár címére (Bécs, VII. Stiflgasse 2.) A képeket sokszorosítás után a hadilevéltár parancsnoksága sértetlenül visszaküldi.

— **Meteor időjelzése.** Meteor időjelző levele szerint július hóban nyugodtabb időjárás várhatunk. 8 ika szeles, 10—11-ike pedig igen meleg időt hoz. Ezt ugyan mérsékli 12-én újra Szaturnusz együttállása, de az követőleg a bolygók részéről nyugodtabb időjárás várhatunk, egészen 24-ike hatásköréig, mely csapadékok van hivatva hozni, melyet azonban mérsékel a 26-iki és 30-iki, mely utóbbi inkább szeles, vagy rövid zivataros jellegű.

— **Meghosszabbították az aratási szabadságot.** A honvédelmi miniszterium értesítette a 17. honvédegyalozred parancsnokságát, hogy a katonák aratási szabadságát július 16-ig meghosszabbítja. A meghosszabbításra a folytonos esős időjárás miatt van szükség.

— **A moratorium megszüntetése.** A hatodik moratoriumrendelet jelenti, hogy július 31-én a moratorium megszűnik és szontul az ez idő után esedékes tartozásokra, tekintet nélkül arra, hogy a tartozás mikor jött létre, további halasztásnak csak annyiban lesz helye, amennyiben a kormánynak a moratorium megszünetése tárgyában kiadásra kerülő rendelete a tartozások bizonyos nemére nézve nem fog kivételt tenni. Azokra a moratorium alá vont követelésekre nézve, amelyek 1915. július hó 31-ike előtt jártak vagy járnak le, a kormánynak szóban levő rendelete abban az irányban fog intézkedni, hogy minő fizetési módozat mellett törlesztendő 1915. július 31. után a moratoriumos tartozásoknak, az eddig kiadott moratorium rendeletekben még fel nem oldott részei, amelyek 1915. július 31-ig még moratorium alatt maradtak, további részletfizetési kedvezményt fog engedélyezni egy újabb kormányrendelet. Ez fogja megszabni a moratoriumus jogrend egész likvidálását és ennélfogva közgazdasági életünkre nézve ez a rendelet igen nagy horderejű lesz.

— **Közérő kirendelése.** Zalavármegye alispánja táviratilag közölte Nagykanizsa város tanácsával, hogy a belügyminiszter elrendelte, hogy Zalavármegye egész területén közérőt rendelhessenek ki a közigazgatási hatóságok, az aratási munkálatokhoz. Ezen rendelet alapján minden arra alkalmas személy és iga igénybe vehető. Amint értesülünk, Nagykanizsán ilyen szolgáltatás igénybevétele nincs szükség.

Szerkesztői üzenet.

Za hrvatsku podmorsku ladu. Köszönjük a figyelemzetét. De nem foglalkozunk az ügygel. A mostani háborus viszonyok között ne zavarjuk a szükséges összhangot, legalább a Haza védelmében, egymás között. De ad noticiam vesszük a levelet. Alkalmilag felhasználjuk.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ožna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Krvave bitke vu Galiciji.

Gde se boriju naši šeregi proti rusu? - Novi vudarci rusov. - Talijan nikaj nemre. - Veliki zgubiček talijanov na granici. - Magjarske čete vu tirolskoj planini.

Velika bitka pri Görzu. - Na hiljada mrtvih talijanov. - Kina proti Japanu. - Slavna bitka pri Kraszniku. - Službene prijave. - Vnogo ruskih robov. - Službena čena letošnjega žitka.

Kak stojimo na bojnomo polju?

(M. J.) Kam goder gledimo, svigdi pobjede vidimo, koje su naše i nemške čete dostigle vu prošlim tijeđnu. Samo jeden mesec fali, da bude jedno leto tomu, gda se je tabor počel. Makar su novi i novi neprijatelji na nas napali i makar nas je naš saveznik, talijan vkanil, pak kakti tolvaj za našeni hrbtom na nas navalil, ipak se svigdi visoko vija magjarska, nemška, austrijska i turska zastava. Naši posli na bojnomo polju bolje stojiju, kak gda goder. Koji su na nas vđrli, oni su morali s krvavom nazad se potegnuti, a na koje smo mi napali, oni su se morali ili predati, ili su morali pobeći na stotino kilometrov, da si život neak obćuvati budu mogli.

Vu prošlim tijeđnu su naši šeregi, koji se proti rusu boriju, takaj svigdi preobladali ruske vojske.

Jeden šereg pod vodstvom nadhercega Jožefa Ferdinanda pri Vistula zvanom vodi stiskava ruse i tira jih prama Lublinu. Mackensen nemški general poljag prvešnjega šerega prama Zamošće i Komarovo tira pred sobum sa svojimi četami neprijatelje. Generala Böhm-Ermollia regimenti od Lemberga prama severu i iztoku bijeju poplašengog rusa. Linsingena generala vojniki pak su vre prek Dnister zvanog potoka stupili i tam navaljivaju na neprijatelja. Rusi svigdi retiriraju i samo nekoje njihove čete se puščaju s našimi šeregi vu bitku, da bežećimi ruskimi šeregi malo vrme priskrbiju, da pobeći moreju.

Strahovite vudarce dobivaju rusi svaki den od naših vojnika. Napriliكو 2-ga juluša su naši vlovili pri Gnjila-Lipa zvanom vodi 8465 rusov i 18 mašin-puškah. Juluša 3-ga su opet 4800 polovili. Pri Kraszniku su 4-ga o. m. naši vojniki 1000 neprijateljev polovili i više štukov i mašin-puškah od njih odzeli.

Šest tijeđnov je vre tomu, da je talijan svojom velikom vojskom na našoj granici se pokazal, da bude vu Tirolsku, Ist-

riju i Krajsku došel i prevzel ove zemlje. Ali kaj se je pripetilo? Do vezda niti korak nije megel dalje dojt od granice. Naši vojniki su talijana svigdi preobladali. Gda je prošli tijeđen videl talijan, da jako težke posle ima s našimi vojnik, je ono probal, kaj smo mi s rusom pri Gorlice zvanom mestu napravili, gde smo predrli liniju ruske glavne vojske. Nekoliko sto kanonov su si na meju donesli, pak su jezero i jezero kugljah pustili od naših vojnika napravljene dekunge. Ali ovi šusi nikakvog kvara nisu našim napravili, ar su se naši vojniki vu planinah dobro skrili mogli. Gda su talijani mislili, da je našimi dekungi kraj, ondu su s šturmom navalili na našu vojsku.

Naši vojniki, koji su pri karpatskih planinah vre dobro se navćili vojvati, su do 150, 100 i 50 korakov blizo pustili sturmirajuće talijane.

Talijani su mislili, da su vre prevzeli naše dekunge, ar su naši vojniki tiho bili i niti s jednim hitcom nisu bantovali prama dekungi bežajuće talijane. Na jenput iz svih dekungov počelo se strelati iz puške, mašin-puške i iz kanonov. Kakti muhe su kapali talijani. Gda su vidli talijani, da bude jim zlo, obrnuli su se, pak počeli nazaj bežati. S tem bolje su strelali naši vojniki. Samo vu ovoj jednoj bitki, koja je pri Isonso zvanim potoku bila, je ober 3000 mrtvih talijanov na mestu ostalo. Vezda je talijan tiho. Študeraju talijanski generali, kak bi drugač napravili, da bi nekakov cilj dostigli.

Vu Tirolu je vezda najviše magjarskih vojnika. Tirolski vojniki su jim jako radi. Kak znamo, vu Karpatu su tirolci magjarskimi šeregi pomagali, da nebi rus vu Magjarsku došel, a vezda magjarske čete pomazeju tirolcom, da vu njihov orsag nebi talijan dojt mogel. Magjarski vojniki nigdar nisu vidli tak velike planine, kak je vu Tirolskoj, ali su se vre privćili i tak se dobro ćutiju tam, kak da bi na velikoj magjarskoj ravnini vojvati.

Da si premisliti moremo, kak su te

tirolske planine visoke, moramo pred se postaviti Ivanjšćicu. Ova je 1000 metrov visoka a tirolske planine imaju 2000-do 3000 metrov višinu. Tak tirolske planine su dvaput i vu vnegih mēstih triput tak visoke, kak je Ivanjšćica. Na tak velikoj visini čekaju naši vojniki talijane, koje iz te visine lahko postrelaju. Naši vojniki veliju, da je prava zabava se vojvati s talijanom, ako si premisliju, kak je bilo vu zimi proti rusu vu Karpatu.

Vu Francuzkoj nemeć takaj dobro stoji, turćin pak pri Dardanelih, žetva bude se vre svigdi dokončala, tak i kruha i kolače budemo dosta imeli za celo leto, kajti mlata na proba kaže, da žitni i pšenićni križi dobro plaćaju. Tak hvala budi Bogu nemo se bojati!

Kaj je trpel Lemberg.

Juniuša dvajsti drugoga, tork vjutro ob deveti vuri kad je prva husarska patrola po janovinskim putu došla vu glavni varoš Galicije, od grodeći puta pak prva hulnerska patrola, zanjimi pak četerdeset drugi regiment, dvajstipeti Landwehr i I. Vilmos cesara magjarski baki kassainski viteži, od potlam stoji život vu varošu i neje videti drugo, kak to, da stanovniki podjednoma slaviju naše vodje i oficire, radujuje se svakomu soldatu, vu ime, da su jih od rusov oslobodili pod kojemu su tak vnogo terpeli. Od Lemberga smu već dalko pretirali ruse i poleg toga dan, na dan friski regimenti ideju prek varoša, koje s velikim veseljom postuvaju i čekaju lembergski stanovniki. Svakoga regimenta podvoriju i pokehdob stanovniki su već pisakotlivi od vnogo krićanja, denes već samo šakami pokaju i onak skazujeju svoju radost i ljubav prama našim vojski. Od zapadne strani naši regimenti ido prek varoša, od ishodne strani pak na hiljada i hiljada ruskih robov dojde, koje takodjer prek Lemberga tiraju.

Vu veliki svećanosti najbolje se radu-

jeju našim slavnim vodjom, najmre pak Bóhm Ermolli drugoga šerega zapovedniku, koj je oslobodil Lemberg varaša od ruskoga sužanstva, za njim pak slaviju i dičiju Mackensen pruskoga generala. Kad pak je Frigyes nadherceg čéle vojske zapovednik sa Hötzenendorfi Conrad generalom i s čéloom soldačkom zapovedničtvom vu varaš ulazil, sve hiže scvetijom, zastavami, scvetčami, skipi i svakojackami slikami su bile na kinčene. Nigdar nebudo lemberski stanovniki ov dan pozabili. Takvo veselje je bilo vu Lembergu, kak da bi se varaš drugoč bil na svét na rodil.

Kervavo i žalostno zlamenje je ostavil rus deset mesecov vu Lembergu. Varaškoga polgarmeštra dr. Rakotky-a i Chlamac professero rusi su vu Kiew odegnali. Jeden drugi činovnik je vodil službene posle vu Lembergu i on je povédal varaša veliko žalost :

— Lemberga lani septembra meseca je Rosen ruski general prijel vu ruke. Varaša prvi zapovednik je Chermatov general bil, koj je bližnji rod caru. Žalosten dan je bil vu Lembergu septembar dvajsti sedmi onda su pijani rusi napravili prvi pogrom vu varašu. Čéle dane su robili i na dane su mrtva deca, puce, ženke i stari ljudi po vulicah ležali i ně su je dali pokopati. Rusi se sad stěmi braniju, da zato su to bestijalstvo napravili, jerbo židovi su iz oblokov strělali na kozake. Strahovitno kervarenje je to bilo. Pijani rusi čéle vure su strělali na stanovnike.

— Oktobra prvoga ju ulazil vu Lemberg Bobrinsky grof čéle Galicije zapovednik. Pod njih su još hušji dani došli na varaš. Policaji i kozaki od hiže do hiže su hodili krasit, robit, vužigat i kervarit. Sveksinomna od polnoči do zorja su hodili lovit nesrečne stanovnike. Ženska ili puca makar je još ně deset lét bila stara niti jedna njim je ně vušla. Rešti su puni bili. Deset hiljada polaka i deset hiljada židova su vu Siberiu odegnali. Koji su po vulicah hodili, oni su pune ruke rubelov imali pripravlene, jerbo samo tak su mogli do svojega stana dojt, ako su nezmerno penez rezdelili. Tak su ruski policaji do sedemdeset hiljada rubelov dobili nekoji tijeden. S njimi skup su došle na stotine malo poštenja vrédnih ženskah vu Lemberg, ove su najhušji špiioni bile. Pred njimi ništi je ně imel mira.

Aprila dvajsti drugoga je putuval prék Lemberga ruski car vu Przemysl. Sa Bobrinsky grofom je hodil po varašu i onda je na jednim banketu ovoga grofa imenoval za svojega pomočnika. Po banketu car je iz jedne palače prodeštvo deržal stanovnikom, koje su s oružjem dotirali na lice mesta, drugoč ništi nebi bil carov govor poslušal.

— Blažena more biti Galicija — rekel je car, — da more pod rusko vladu spadati.

Car je aprila dvajsti drugoga dalje putuval vu Przemysl i ov dan je ostavil za varaške siromake deset hiljada rubelov, koje su činovniki sami med sobom rezdelili.

Jedna zanemita stvar je, da lemberski stanovniki odmah su sve znali, kaj se je vu Galiciji sgodilo. Naši zarobljeni vižeti, koje su prék Lemberga tirali, po vulicah na glas su kričali i naznanje dali stanovnikom, da naši šeregi su predrli ruskoga fronta i preblizavaju se proti Lembergu. Vnogi za-

robljenik opravu si je premenil i tak je vušel rusom. Sad se jeden ga drugim javi, da naj je opet k regimentu pošleju. Juniusa drugoga su počeli rusi se pakovati. Dan na dan su čéli trěni išli vu Rusiju svakojackom robom, koju su po Galiciji pokralli. Ruski oficiri svu puhižtvo su vkrali odonut gde su na stanu bili.

Zadnje tvrdovine su rusom stanovniki morali delati, koje su skorbačom tirali na delo. Vnedelju juniusa dvajsti sestoga strahovitnom detonacijom je vu luft zletel najveksi kolodvor. Bobrinsky grof je već predi jeden dan v subotu ostavil varaša i s njim su pobešli svi ruski činovniki i oficirske šocike. Ov dan su već čúli stanovniki kak praskaju puške pred varašom. Več su onda znali, da preblizava se vura, kad se oslobodili budo ruskoga jarma. Kaj je još ostalo stanovnikom, sve su počeli pripravlati za naše vižete, da je skim večkšom radostjom i svakojackim stroškom počekaju. Veseli dani su to bili vu Lembergu. Ně su morali dugo čekati. Juniusa dvajsti drugoga minul se je žuhki pehar Lemberga. Lemberbski stanovniki nebudo dugo vremena pozabili, kakve bestijalce su imeli vu varašu. Sama sreća je varašu, da rusi tak hitro su ga morali ostaviti, da ně su imali vremena ga vužgati. Sama sreća je varašu, da rusi tak hitro su ga morali ostaviti, da ně su imali vremena ga vužgati. Samo jedna stran varaša se vništila vu ognju, kojega su vatrogasci još za vremena potišili i tak od strahovitnoga zla obranili varaša.

Sad je mir i veliko veselje vu Lembergu.

Najvekša čéna novoga zrnja.

Novomu zrnju odredil je korman najvekšo čénu. Poleg ove odredbe pšenicu, žito, ječmena i zob niti prodati, niti pak kupiti něje smeti vu vekšu čénu, kak je to vekša oblast odredila. Koj to nebude pusuľhnuh i proti ovi odredbi zagreši, njega jáko strogo budo kaštigali. Kak velika bude čéna prinast, to odzaja budemo skazali. Nova čéna júliusa 10-ga se počne. Skorom vu svaki varmegijji druga čéna bude. Opet preměnja se čéna od vremena, do vremena i to tak, da navěk menjša bude. Takodjer i po žmečavi i po čistoči se preměnjala bude čéna. Kak se bude to preměnjalo, sad hočemo to spisati. Opominamo svakoga, da onu zrnje koje sad još kod gazdov stoji i rekvirirano je, ostane pri svoji odredjeni čéni. Mela za vezda ostane tak, kak je do vezda čénu imala.

Najvekša čéna pšenice.

Pšenica najveksšo čénu bude imela od júliusa 10-ga, do júliusa 21 ga, menjša bude čéna od júliusa 22 ga, do júliusa 31 ga, još menjša bude od augustuša 1-ga, do augustuša 10-ga, i od ove menjša bude od augustuša 11-ga do augustuša 21-ga, najmenjša pak bude počemši od augustuša 22-ga. Ova čéna za jedno vrěme jednaka ostane.

Poleg žmečavi i poleg čistoče takodjer se preměnjala bude čéna. Odredjena čéna na takvo pšenicu se razmi, koja na hektolitre 75. kilogramov ima i vu metercentu samo dvě kile smetja ima.

Ako je pšenica bolša, tojest na hektolitre od 75. kilogramov više važe, onda je službena čéna vekša. Ako 76 kilogramov važe 20 fillérov, ako 77 hektoliter, onda

kg. važe, onda 40 fillérov, ako 78 kg. važe, onda 55 fillérov, ako 79 kg. važe, onda 70 fillérov i nazadnje ako 80 kg. ili pak više važe, onda 85 fillérov ima vekšo čénu, kak ona, koja 75 kg. važe.

Opet ako pak je pšenica slabese vrsti, tojest hektoliter od 75 kilogramov menje važe, onda je i službena čéna menjša. Dakle ako 74 kg. važe, onda 20 fillérov, ako hektoliter 73. kg. važe, onda 40 fillérov, ako 72 kg. važe, onda 60 fillérov, ako 71 kg. važe, onda 90 fillérov i nazadnje ako 70 kilogramov ili pak još menje važe hektoliter, onda 1 korunu i 20 fillérov bude faleša, kak je 75 kg. žmehka pšenica i kak je na 75 kilogramno pšenicu službena čéna odredjena.

S vun toga vu račun treba zeti, kuliko smetja ili druge stvari je žmešano vu pšenicu. Službena čéna samo onda vala, ako vu pšenicu od dva procentov više s metja se ne najde, tojest vu metercentu 2 kg. Ako je više s metja vu pšenicu onda tulikoput 30 fl. opadne doli čéna, kuliko više procentov smetja se najde vu zrnju. Naprimer, ako je tri procentov smetja, onda jedneput 30 fl. bude faleša, ako je četiri procentov praha i smetja, dakle vu metercentu 4 kg-ov ide vun, onda dvaput 30 fl. tojest 60 fl. bude menjša čéna, ako pak pet procentov iliti vu metercentu 5 kg-ov smetja se najde, onda tripot 30 fl. tojest 90 fl. bude faleša i t. d.

Najvekša čéna žita.

Najvekša čéna žita od júliusa 21-ga, onda júliusa 31-ga i nazadnje augustuša 1-ga bude se premenila tak, da navěk menjša bude.

Od žita čéna s vun toga još i poleg žmečavi se bude preměnjala. Ako hektoliter žita od 70 kilogramov više ili menje važe, onda tulikoput 30 fl. bude čéna vekša ili menjša, kuliko kilogramov od 70 kilogramov više ili menje važe. Ali čéna od 90 fl. nemore vekša niti pak menjša biti. Po ovim računom 71 kg. žmehko žito 30 fl. 72 kg. žmehko 60 fl. 73 kg. žmehko žito 90 fl. bude dražešu čénu imalo. Takodjer ako je od 73 kg. žmehkeše i onda samo 90 fl. bude draže se platilo. Opet ako je žito 69 kg. žmehko, onda 30 fl. ako 68 kg. važe, onda 60 fl. i nazadnje ako 67 kg. ili pak menje važe, onda 90 fl. bude faleše.

Vreće prodavec slobodno si računava. Kuliko je smeti za vreće računati, to ministerium zoseb bude odredil. Službena čéna na lice mesta vu gotovi penezi se razmi. Do kolodvora ili do ladje gde se zrnje nakladalo bude, prodavec sam svojim stroškom mora spraviti i za ovu foringu nesme si nikaj računati.

Ako je nešti na zrnje naprě dobil peneze, kupec slobodno na ove peneze interesa računava od onoga vremena, kak je peneze dal. Interes od dva procentov, kak je službeni interes, nesme vekši biti.

Službena čéna žitka vu Zalamarmegijji.

Čéna pšenice : Od júliusa 10-ga, do 21-ga 40 K 50 fl. od júliusa 22 ga, do 31-ga 39 K 50 fl. od aug. 1 ga, do 10-ga 38 K 50 fl. od aug. 11 ga, do 21-ga 37 K 50 fl. od aug. 21-ga do nezna noga vremena 36 K 50 fl.

Čéna žita : Od júliusa 10-ga, do 21-

ga 32 K. od juliusa 22 ga do 31-ga 31 K. od aug. 1-ga i na duže 30 K.

Cěna ječmena: Počemsi od juliusa 10-ga 29 K.

Cěna zobi: Počemsi od juliusa 10-ga 28 K.

Dobro napravi svaki gospodar, ako si ove naše novine spravi, da se vu svakim vremenu more ravnati, kakvo cěnu bude imelo zrnje i da si sam more preračunati, kuliko penez more dobiti za ovu ili za onu vrsti žitka.

Slavni dobitki

Kam se ogleđnemo, svigdi slavne bitke vidimo predsobom. Taki leto dan bude, da se strahoviten boj započet i skorom po cělim světo se rezširil. I barem dan na dan novi neprijatelji se kotijo i sđižeju proti nam s med kojih je ravno naš saveznik odzaja se zahrumul na Austria-Magjarsko, kak podmočen pes, i tak zato na svakim bojnomo polju slavno se vija magjarska, austrijska, nemška i turska zastava. Denes bolje stojimo na bojnomo polju, kak dovezda još niti jedanput. Koji se nanas navaliju, oni s kervavom glavom moraju pobeći, na koga pak se mi navalimo, on na stotine kilometrov dugi liniji bitku za bitkum sğubi i mora vu svoj orsag retirirati.

Na severnim bojnomo polju. Prošli tijeden naši i savezni šeregi, koji proti rusom vojujeju, slavno dalje i dalje napredujejo. József Ferdinand nadhercega šereg došet je med Visztula i Vjepri vode i proganja ruse ravno po onim putu po kojem naš viteški general Dankl lani augustuša meseca tiral ruse proti Lublinu.

Mackensen nemškoga generala šereg taki poleg nadhercegovoga šerega napreduje na sever po oni okrajini, na kojoj je naš četrti šereg lani augustuša meseca zamosćei i komarovi zvane slavne bitke zadobil i nadvladal ruse. Ostrak-magjarski drugi šereg pod vodjom Böhm Ermolla generala od Lemberga na severni ishod i ishod tuće i bije ruse, koji pojednoma retiriraju. Od Lemberga na južni ishod pak Linsingen nemškoga generala nemške i magjarske čete tešćiju ruse, kakti našega najmoćnešoga neprijatelja. Rusi na cěli liniji ta i tam probaju se zastaviti, da barem braniju širom rezbite šerege, ali naši ngdi njim nedaju počinka i iz svake pozicije je na flet-noma vun sbijeju. Poleg toga vu strahovitnim položaju je cěli ruski šereg, od šteroga su samu prošli tijeden više štukov vezmerno municije i na stotine mašin puških naši odzeli k tomu pak na hiljada i hiljada ruske soldaćije polovili. Takov je sad položaj na severnim bojnomo polju.

Talijansko bojno polje. Šest tijednov je već, da su nam nepošteni talijani boja poručili, koji su deset mesecov imali dosta vremena k tomu dobro pripraviti i na zadnje milijun velikim šeregom navalili su se na Austria-Magjarsko. Šest tijednov proba talijan prek granice dojt i neje mogel još jeden koracaj napred dojt. Zabadao probaju proti našim pečinam vdirati, vu svaki šturmi strahovite sğubičke imaju vu mrtvih i pležeranih. Moremo rećti, da talijani ove tijedne večšoga sğubička su imali, kak mi lani tuliko tijednov od početka boja. Kad su talijani previdli, da puno s većšim šeregom, kak je naš, nemoreju preobladati magjare, tirolce i dalmatince, počeli

su drugać špekulerati. Čuli su glasa, kak su naši šeregi predri na galicijskim frontu rusko liniju. Čuli su, da naši stiha na jedno poziciju su spravili nezmerno štukov i odonut su polėvali ruse šrapneli i granellini tak, da je red došet na pešćke, onda su rusi već spotrti bili.

Dakle talijani to su šteli za nami napraviti. Počeli su naše pozicije med tirolskami beregi, med karinthiainski planinama i kre morja poleg Isonzo vode na stotine štuki strėlati. Na jedno, jedno poziciju spustili su po dvē jezero granellini. Zatem su na šturmu išli. Naši već tomu vućeni viteži pustili su talijane na blizuma, negda i na petdeset korakov. Talijani izbili su mislii, da njihovi šrapneli i granellini svršili su svoj posel, ali jedenput samu strahoviten ogenj je zastavi. Praskale su puške i mašinspuške i na jedenput oglasiju se dobro skriti štuki. Talijani sběšeni su se obrnuli nazat i bejžal je svaki kam je samo mogel. Naši soldati stopram vezda su počeli onak za istinu delati. Poleg toga samo na jednim bregu su prek tri hiljada mrtvih talijanov našli.

Tak to ide od dana, do dana na talijanski granici. Talijani su tak mislii, da njihovi 28 centimeterni štuki su dosta jaki, da naše pozicije spodereju. Siromaki zabili su za naše trideset i pol centimeternie štuke, od kojih granellin kam opadne sve spodere i na stotine metrov niti clovek niti pak živinće živo ne ostane.

Tirolćani izveršno strėlaju, ali niti naši baki su nē hušji, koji sad na 2000—3000 metrov visokih planinah vojujeju. Viteški su se sponašali tirolćani vu Karpati, ali viteški se sponašaju naši baki i honvėdi med tirolskami planinama. Veselo vojujeju na snežnati bregi. Talijane neterpiju i ovak govoriuju:

— Već je vrėden muska, kak talijan Njega smo sbili, ali zato više posla smo imali s njim, kak s talijanom budemo imali.

KAJ JE NOVOGA?

Pěsma od Bosnije.

*Vura tuće, Vu Bosniji
Sunćece mi zahaja, Jesu velke fabrike
Moj mili se Tam delaju
Vu Bosniju odpravlja. Same svetle sablice.*

*Vu Bosniji One sable
Same kuglje lećeju, Vu Rusiju pošleju,
Naše drage Gde naši junaki
Šineke tam strėlaju. Ruse doli sećeju.*

*Bosnja, Bosnja! Vu Bosniji
Da si jako žalostna. Jesu velke fabrike,
Tam se čuda Gde delaju
Naših krvih prelėva. Same kratke puškice.*

*Bosnja, Bosnja! One puške
Da si jako žalostna. Vu Rusiju pošleju,
Tam počiva Naši dećki
Telo vnogog junaka. S njimi ruse strėlaju.*

K. O.

— Prosimo naše poštuovane predplatnike, naj nam vu novim fletalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.

— **Skoćili su iz Srbije.** Četiri magjarski baki, i to: Szabo Janoš i Szakall Janoš od 86-ga, Jekete Janoš od 28 ga i Vörös Gula od 52 ga regimenta prosti soldati, koji su u srbskim boju zarobljeniki

ostali, skoćili su iz Srbije i preko neutralne orsage dimo su došli. Povedali su ovi vojniki, da na december 5 ga, pri Arangjelovacu su u robstvu došli i cělu zimvu vu Űskubu su izpunili. Na protuletje su je ođegnali na grćki hatar, gde su pri željeznici delali. Majuš mesec 17 ga, kada su stražari nemarno svršili svoje posle, skoćili su i preko Bukarešta na Predeal, odovut pako u Braşso su dolazili i tam pri soldaćkim zapovednićtvu su se najavili.

— **Magjarski honvėdi u Tirolu.** Od jedne nemške novine ratnidopisnik piše, da naši vojniki na talijanskim hataru dobro se ćutiju i triškim ratnim voljem harcujeju za domovinu. Jako se radujejo magjarski vojniki, da su je na tirolski front prekmjestili. Boj je jako blizo donesel skupa tirolske i magjarske vojnike. Kada magjarski honvėdi svojimi zastavami u Tirol dolaziju, prvo je to, da jim raztumaćiju: Kak ste vi nam pomagali iz Karpatah rusa vantirati, tak budemo vezda skupno vantirali talijana iz Alpeje.

— **Revolucija se rezširi.** Iz Petrograda javiju, da u Rusiji revolucija se dan - na dan bolje rezširi. Socialisti strahovite krvoloćnosti delaju. Do vezda više kak 600 pěrsonie su skonćali ili na težkoma oranili.

— **Höffer generala prijave.** Službena prijava 1915. juliusa 4. Na ruskim bojnomo polju: Ruse koji su vćera s velikom moćjom med Zlota i Lipom zastavili se, savezni šeregi navalili su se na nje i pretirali su je. Tri jezero rusov smo vlovili i više mašinpuških zadobil. Neprijatelj proti Glinia i na ishod retirėra.

Około Bug vode stalen je položaj. Vu Rusko-Polskim velka bitka se započela i rusi nazat hoćeju svoje sğublene pozicije zadobiti. Pet put su jeden za drugim išli na šturmu, ali kervavo su morali pobeći. Med Por potokom i Wisznica vodom dalje traja bitka. Po Studzianki na više kilometrov dugi liniji sbili smo ruse i med tem toga vlovili smo jezero rusov, tri mašinspuške i tri štuke. Od Krasznika na sever stojeće bregu vu jako kervavi bitki smo zadobili.

Talijani dan na dan zmehki štukov strėlaju naše pozicije, ali bez svakoga hasna Popoldan četiri regimenti su na šturmu išli, ali svelikim sğubićkom su pobjegli. Jedno 170. 5. zvano ladju su naše na Adria morju potopile.

— **Službena prijava 1915. juliusa 5-ga opoldan.** Vu Ishodi Galćiji dva tijedne slavno je vojuval Linsingen nemški general i denes je već do Zlota Lipa mesta došet svojim šeregom i cělo ovu okrajinu je počistil od neprijatelja Pri Kamoinka—Strumilova—Krasnei liniji dostigli smo ruse skojemi sad stoji bitka. Neprijatelj pobjegel je iz Krylovne i obćinu je požgal.

Pri gornji Vjepz vodi stoji bitka. József-Ferdinand šereg više danov je bil vu ognju i nazadnje pri Kraszniku predral je rusko frontu. Vu ovih bitkah prijeli smo 21 oficir i osem jezer rusov. Šest štukov i šest mašinpuških je došlo ov dan našim vu ruke.

Ruski vojski sfahla je municija, vidi se to i stoga, da samo prvi red dobi puške. Ako jeden doli opadne, onda taki drugi pograbu pušku i on strėla dale. Vu Niemirovu su jeden stran varaša vužgali ruse i spuškami su tirali nazat 2 dove vu gureće

híze. Sve su porobili i vno go stanovnikov poklali.

Pri Turynki deveti husarski regiment se najbolje sponašal i tak je attackeral na ruse, da su ovi divjo morali pobećti ili pak se predati.

— Sir Edward Grey. Englezke novine su na znanje dali celomu svetu, da Sir Edward Grey, englezki ministarpredsednik, konačno se je sprical i razlucil se iz kabineta. Tojest, ov veliki mudrius i vrag — hvala budi Bogu — prepal je. Stirali su ga iz ministarskoga stolca, gde je europskim narodim tak velike krvoločnosti zrokuval. Grey je krivec tomu, da se sad narodi, koji najveksu kulturu imaju u Europi bijeju. Dakle Grey je prepal! a Sasonov, ruski ministar pak podroni. I njega čeka ali vrag, ali pak vješala Rusi su se već najeli stēm prascom, koj je hiljada i hiljada ruske oice i sine na slopreg vodil svojom vrazom politikom. Božja kaštiga bude vre došla i na Sasonova, i od njega se budemo oslobodili. I na Salandra, Sonino talijanske svinje dojde red, ako talijanski narod na svetlo bude videl, kaj su ovi harapini, koji samo človečje krv cecaju, žnjimi delali. Sve se naplati na ovi zemlji. I ako neprijateljski narodi oslobodiju se od svoje vrage, onda i mi k miru stupimo. Daj Bože, da čim predi dojde ova blažena vura!

— Službena prijava 1915. juliúša 6-ga. Rusi, koje je József Ferdinand pri Kraszniku sbil i pretiral, na severno stran se vlečeju. Nadhercega šereg dalje proganja ruse i zavzel je Gielcew okolicu i od Visznice na sever stojeće breg. Poleg toga neprijatelj je tizjom do Tarnogora se polegel nazat. Vu ovih bitkah su naši vlovili 41 oficir i jedenajst jezero petsto rusov, nadalje pak odzeli su 14 mašinpúskih.

— Strahoviten talijanski sgučićek vu górzí bitki. Službena prijava 1915. juliúša 6-ga. Okolo Górza zadnje dane razvile su se bitke* i III. talijanski šereg na obćinoto šturmu je išel. Neprijatelj sa četirami vojnimí sbori i vno go štuki napreduvati je počel proti górzí mostu. Naši su je čisto nazat sbili i med tem toga neprijatelj strahoviten sgučićek je imel. Hvala našim vitežkim šerogom koji su tak vojvali, da niti jedno poziciju nē su sgućibili. Trdo stojiju vu svojih pozicijah i paziju na hatar monarchije, barem neprijatelj puno već soldačije ima tam, kak mi. Čeli bregi mrtvih ga tam bilo. Neprijatelj više danov nebude mogel sve mrtve odvoziti.

— Slavna bitka pri Kraszniku. Na severnim bojnim polju minuće dane naj vekša bitka pri Kraszniku je bila. Više danov je trajala ova kervava borba i nazadnje József Ferdinand a šereg pri Kraszniku na dvě strani je predrad rusko liniju. Vu ovi bitki dvajstijeden oficir, osem jezero rusov su naši polovili, nadalje pak odzeli su osem stukov, šest mašinpúskih i šest municionskolah na puženē s municijom.

Kaj zlamenuje ova bitka, to još za vezda niti preračunati nemoremo. Samo tuliko znamo, da je lani Dankl preobladal ruse pri Kraszniku, za par danov su naši šeregi pred Lublinom stali. To se lahko i vezda bude pripetilo i stēm rusi ostaviti moraju zamoseci liniju i od Visztule na zapad stojeće ruske pozicije.

Za ov krasen dobitek dika i hvala Jozsef Ferdinand nadhercega ide, koj je tak lépo vodil svoje šerege i koj je od Tar-

nova tizjom do Krasznika podjednoma tiral ruse i med tem toga svojim slavnim šerogom više veliki bitkah zadobil.

Od druge strani stal je Mackensen nemski general, koj je med Bug i Visztula vodami iz više pozicijah pretiral ruse pri Plonka-Turobinu i Tarnavka-Kraszniku. Na ovi liniju su stēm naši i savezni šeregi opet nekoi kilometer naprē došli.

Na Bug okolici od Kamoinka-Strumilove doli pri Krilovi naši šeregi već na ruski zemlji stojiju, ovidi su rusi svoje pozicije ostavili i sami svoje obćine požgali. Pri Kraszneig zvanaj obćini još traja bitka. (ova obćina je još vu Galiciji od Lemberga na ishod.)

Druga važne stvar pak je to, da po ovi bitki Linsingen, koj je dva tizjedne smirnom pred sobom tiral ruse, mogel je tizjom do Zlota-Lipa vode dojt i ovu čelo okolicu je posnažil od neprijatelja. Linsingen tak lépo napreduje, da poleg toga za nekoi dan nebude niti jednoga rusa vu Galiciji.

— Kina proti Japanu. Iz Szentpétervara pišeju da vu Kini se podjednoma bolje buniju proti Japanu. Na hataru Korea sbunili su se kinezeri proti japancom i telegrov drote sve su spretrgali. Vu buni su i koreančani nazočni bili. Vu Japanu je takodje nemir nastal, kad su počuli, da Kina soldačiju skup spravlja. Japanci su velike čete poslali vu Mandzsuriju.

— Smrtno polje na isonzoí frontu. Na čeli liniji strahovitno vno go mrtvih leži. Pred górzkim mostu na stotine i na stotine mrtvih talijanov leži. Jednoga talijanskoga majura kapitana, pet lejtinantov i stočeterdeset prostih su naši prijeli. Jeden drugi kapitan s četerdesetimi talijani došel je vu jeden naš jarek. Sve do jednoga su poklali. Za njimi dvě talijanske divizije su se zurile. Naši su njim puta pretrgli i naše mašinpúške do jednoga su je pokosile.

Na čelim frontu strahovitna je duha od mrtvih, jerbo pokopati nēje moći. Tam su same pećine i mrtve dalko vu Talijansko moraju voziti. Pred Górzom su naši sanitēci šteli pokopati i skup pobrati mrtve, ali nē su mogli jerbo talijanske patrole su počele na sanitēce strēlati. Od potlam niti reći ga nē bilo od toga, da mrtve pokopaju. Mrtvi se dalje kvariju na zerečim suuc. Našim to ne škodi, jerbo su po visokih bregih, na kojih još i sad snēg stojí.

Talijanski kralj sam je nazočen bil, kad su mu čele regimente vuništili naši i kad je videl, da zabadav opadne doli na hiljada talijanov, počel se je plakati.

List iz tabora.

Pozdravljam vas iz daleka
Bratja moja medjimurska,
Na zveš sam vam žalost velku
O tom srbskom, ruskom ratu.

V kojem vno ga tužna majka
Zgubila je svoga sinka,
Vnoga povoljnoga para,
Vnoga deca svoga oca.

Devetsto i štirinajstoga
Reztužla se domovina.
Vnogi tužen junak mladi
Našel je grob vu Srbiji.

O Srbija ti prokleta!
Vnoge mlade razdružila,
Vu Srbiji grob kre groba,
Pokriva tělo junaka.

Kad smo došli do Šabaca,
Tekla je krv do koljena,
Tam se zléva krv nedužna,
Plače vno ga majka tužna.

Mladi junak onkraj Drine,
Mesec svētlji iz visine,
Drinu pokrivaju pene,
Mesec se za oblak skrrije.

Bregov veter podpuhava,
Tužne glase k nam donša,
Plač se čuje iz daleka
Junaka iz Medjimurja.

Na srbskom bregu grob jeden,
Gde počiva junak streljen,
Njegov pajaš čistog seraca
Dene križ na njegovog groba.

Oči suze obljevaju.
„Mirno s pavaj pajaš v grobu.
Drina nese dimo glasa,
Da si vumrl ti za kralja.“

Ako bi se bit zameril,
Molim, da bi mi odprostil,
Kratek nam je život sada,
Vekivečnost navēk traja.

Junak štel lista pisati,
Al ga ne mogel poslati,
Počne tužen premišljati,
Kak bi ga mogel poslati?

Dok on tužno premišljava,
Ptica se na drěvo sela:
„Kaj si junak premišljavaš,
Da si oči tak zbrisavaš?“

Dimo bi rad poslal lista,
Al zaprta ratna pošta.“—
—Junak samo piši lista,
Znam, gde tvoja domovina.“

„Tvoja mila domovina,
Gde stanuje tvoja draga,
Odnese ti lista tvoga,
Do tvoga doma lěpoga.“

Leti ptica črez visoke
Gore i vode globoke,
Doletela v Medjimurje,
Do junaka domovine.

Ptica si na drěvo sela,
S pėsmon svojom na glas dala,
Listeka donesa da je
Iz ratne zemlje Srbije.

Počne lista prečitati,
Suze iz oćih brisati.
Donešeni listek mali
Poslušajte, ovak glasi:

„Draga žena, deca moja,
Mortí mi je vura zadnja.
Rodbina, pajašji moji,
I ostali svi poznanci!“

„Tužno se ja sad spričavam,
Desnu ruku svim vezda dam
Vu znak našeg prijateljstva,
Da vas ljubim ja iz srca!“

Zato draga bratja moja,
Molite svi za nas Boga,
Da Bog zdigne svoju ruku,
Pak po deli svim nam sreća.

S tēm zapiram listek mali
Budi nam Bog svim v pomoći,
Da za malo vrēme kratko
Vidimo se svi skup zdravo.

Vu Galiciji na bojnom polju.

Munda Balász.
Feldkanonir.

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	36—
Rozs	Hrż	27—
Arpa	Ječmen	24—
Zab	Zob	24—
Kukorica uj	Kuruza suha	—
Fehér bab uj	Grah beli	75—
Sárga bab	Grah žuti	70—
Vegyes bab	Grah zmešen	70—
Kendermag	Konopljeno seme	45—
Lenmag	Len	46—
Tökmag	Košćice	50—
Bükköny	Grahorka	24—

VÁMŐRLÉS!

Tudatjuk a t. közönséggel, hogy vámőrlést elfogadunk. - Bármely mennyiségű gabonát azonnal minden várakoztatás nélkül átcsere-lünk jóminőségű lisztre.

Dajemo naznanje vriednomo pu-čanstvo, da se kod našega umjet-noga mlina prime mleti (pajtlati) svake vrsti žitka. Svaka količina šenice, raže zamenimo odmah na ljepo pajtlano brašno.

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rakóci-utca híze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu **VAPNA.** od najbolše vrsti

Koji treba zazidanje, može ga dobiti u svako doba doma prijemu uz najfalesu cenu. Koji treba celi vagon dobi vapno čisto fal. Trži cepanoga suha bukova drva ilapora na vagu.

STOCK-GOCCNAC MEDICINAL



SAVATOLT
::: VALÓDI :::
BORPÁRLAT

CAMIS ÉS STOCK gőz-pároló telepéből Bereola

COGNAC-GŐZFŐZ-DE, ÁLLANDÓ HI-VATAL. VEGYI EL-LENŐRZÉS ALATT

HAPHATÓ MINDEN JOBB ÜZLETBEN!

CSÁKTORNYAI GŐZMALOM ÉS VILLAMTELEP RÉSZ-VÉNYTÁRSASÁG, CSÁKTORNYA

1277/915.

Hirdetmény!

Zsidény község

vadászterülete

1015. évi július hó 25-én d. u. 3 órakor a községi bíró házában tartandó nyilvános ár-verésen az 1915. évi augusztus 1-től szá-mítandó 6 évre haszonbérbe adatik. Arve-rési és bérleti feltételek a murasiklói kör-jegyzői irodában hivatalos órák alatt be-tekintethők.

Zsidény, 1915. július hó 4-én.

Előljáróság.

Egy könyvkötő tanuló és egy papírkereskedő tanuló

felvétetik



Strausz Sándor
könyv- és papírkere-skedésében, könyvköté-szetében Csáktornyan